

Інформаційні джерела:

1. Yuan X. Virtual Tours [Електронний ресурс] / X. Yuan, M. Madden // Pew research center. – 2006. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.pewinternet.org/2006/11/27/virtual-tours/>.
2. Virtual 360° tour of MRC Harwell mouse house wins openness award [Електронний ресурс] // Medical research council. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://mrc.ukri.org/news/browse/virtual-360-tour-of-mrc-harwell-mouse-house-wins-openness-award/>.
3. Aboutus [Електронний ресурс] // Understanding Animal Research. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.understandinganimalresearch.org.uk/about-us/>.
4. Four animal laboratories open their digital doors to the public [Електронний ресурс] // Understanding Animal Research. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.understandinganimalresearch.org.uk/news/communications-media/four-animal-laboratories-open-their-digital-doors-to-the-public/>.

УДК 338.244

І.П. Потапюк, канд. екон. наук, доц. (ПДАА, Полтава)

О.В. Міщенко, магістрант (ПДАА, Полтава)

Я.А. Сухорученко, магістрант (ПДАА, Полтава)

УПРАВЛІНСЬКИЙ КОНТРОЛЬ У СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Управління діяльністю підприємства зазвичай орієнтоване на короткостроковий період, а цілі, які ставлять перед собою керівники не враховують глобалізаційні процеси та зростання конкуренції в умовах сьогодення. Тому управління діяльністю підприємства має мати стратегічний характер.

Вивчення питання стратегічного управління і наявності значної кількості досліджень обумовлює наявність великої кількості визначень даного поняття. Здійснивши аналіз дефініції поняття «стратегічне управління», можна визначити найоптимальніше і розглядати його як управління, яке базується на людському потенціалі як на основі організації, спрямовує виробничу діяльність на задоволення потреб споживачів, добре реагує і впроваджує певні зміни в системі діяльності, що відповідають усім нормам з боку оточення і дозволяють досягти

відповідних конкурентних переваг. У сукупності це дає можливість підприємству розвиватися в довгостроковому періоді, досягаючи своєї мети.

Варто зазначити, що стратегічне управління складається із чотирьох фаз: стратегічний аналіз, стратегічний вибір, реалізація стратегії, оцінка результатів. Управлінський облік повинен забезпечувати значиму для користувачів інформацію про стратегію підприємства (поточні показники змін у стратегічному положенні). Так, із погляду стратегічного управління прибуток розглядається не як внутрішній результат діяльності підприємства, а як зовнішній, тобто як стан цього підприємства щодо існуючих і можливих конкурентів. Внаслідок цього в стратегічному управлінні і контролі увага зосереджується на відносних даних про ціни, витрати, попит, фінансовий стан, коли власні показники повинні обов'язково порівнюватись з аналогічними даними конкурентів. Кожен із перерахованих показників розрізняє специфіка розрахунку, складність оцінки і достовірність. Але, оскільки існують методики визначення маркетингових досліджень і методи прогнозування, це не є не вирішеною проблемою [2].

Управлінський контроль є однією із основних функцій менеджменту, ціль якої – кількісна і якісна оцінка праці та облік результатів роботи організації. Головними інструментами реалізації цієї функції є спостереження, перевірка всіх сторін діяльності, облік та аналіз. У загальній системі управління контроль виступає як елемент зворотного зв'язку. За результатами контролю проводиться корегування раніше прийнятих рішень, планів, норм і нормативів. Ефективно поставлений контроль має стратегічне спрямування, орієнтується на кінцеві результати, здійснюється своєчасно і достатньо є простим. Остання вимога особливо важлива в сучасних умовах, коли організація прагне будувати роботу на принципі довіри до людей, що веде до суттєвого скорочення контрольних функцій, які виконуються безпосередньо менеджерами. За таких умов контроль стає менш жорстким і більш економічним [1].

Головна мета управлінського контролю – не виправлення помилок, а запобігання їм, що для підприємства буде значно дешевше. Без надійної системи контролю жодне підприємство не може успішно функціонувати.

Найбільш поширеною є класифікація контролю за критерієм часу здійснення контрольних операцій, тобто до, впродовж здійснення трансформаційного процесу і після нього (рис. 1).

Рисунок 1 – Види управлінського контролю [3]

Випереджаючий контроль здійснюється до початку трансформаційного процесу і спрямований на якість та/або кількість усіх вхідних ресурсів у підприємство (фізичних, людських, інформаційних, фінансових тощо) перш ніж вони стануть частиною підприємства.

Поточний контроль здійснюється безпосередньо впродовж трансформаційного процесу. Він ґрунтується на вимірюванні фактичних результатів діяльності й оперативному реагуванні на відхилення, що виникають. Розрив у часі між виникненням відхилень і коригуючими діями менеджера є мінімальним.

Заключний контроль відбувається після завершення трансформаційного процесу. Його об'єктом є виходи із підприємства. Основний недолік заклучного контролю – констатація відхилень, коли збитки невідворотні. Отже, ефективність заклучного контролю нижча проти інших, однак для багатьох видів діяльності він є єдиним можливим видом контролю.

Відповідно до теоретичних основ та значення управлінського контролю в підприємстві, вважається за доцільне виділення таких елементів управлінського контролю: контроль зовнішнього середовища, контрольні змінні, стандарти контролю, інформаційні звіти, контроль оцінки, контроль корегування, оцінка ефективності, механізм стимулювання, комунікаційні зв'язки, моніторинг [4].

Варто зауважити, що кожен елемент має свою особливу та важливу функцію в процесі управлінського контролю і є запорукою якості управлінських рішень. Неналежне врахування наведених елементів буде призводити до зниження якості функціонування підприємства.

Отже, у результаті проведеного дослідження, варто зазначити, що управлінський контроль виступає однією із основних функцій менеджменту, ціллю якої є кількісна і якісна оцінка праці та облік результатів роботи організації. Стратегічного управління розглядається

як управління, що базується на людському потенціалі як на основі організації, спрямовує виробничу діяльність на задоволення потреб споживачів, добре реагує і впроваджує певні зміни в системі діяльності, які відповідають усім нормам з боку оточення і дозволяють досягти відповідних конкурентних переваг. Вибір основних елементів системи управлінського контролю дасть змогу структурувати взаємозв'язок між управлінням, власне управлінським контролем та бажаними результатами ефективності діяльності.

Інформаційні джерела:

1. Грушенко В.И. Менеджмент: восприятие сущности менеджмента в условиях стратегических изменений: учеб. пособие / В.И. Грушенко. – М.: Инфра-М, 2011. – 288 с.
2. Красностанова Н.Е. Управлінський контроль у системі стратегічного планування / Н.Е. Красностанова, М.А. Маневич, Д.В. Запорожан // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2001. – № 436: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – С. 39-43.
3. Охріменко А.Г. Основи менеджменту: [навч. посібник] / А.Г. Охріменко. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 130 с.
4. Савченко Р.О. Елементи системи управлінського контролю / Р.О. Савченко // Економіка та держава. – 2016. – № 6. – С. 48-52.

УДК 339.37(447)

Н.В. Проскурніна, канд. екон. наук, доц. (*ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Харків*)

РОЗВИТОК ФУНКЦІЙ МАРКЕТИНГУ ОПЕРАТОРІВ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ

Дослідження маркетингових функцій та розробка концепції реалізації функцій маркетингу роздрібної торгівлі наглядно демонструє, що зміна маркетингової свідомості і нові умови технологічного середовища вимагають радикально нового маркетингового мислення.

Диверсифікація функцій маркетингу тісно пов'язана з функціями маркетингового менеджменту на оперативному та стратегічному рівнях. При цьому ключова функція маркетингу являє собою комплекс видів системної спеціалізованої діяльності, здійснюваної в бізнесі. Мета